

EXPUNERE DE MOTIVE

Prin Ordonanța Guvernului nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 48/2002, cu modificările și completările ulterioare, s-a dorit instituirea aceluia cadru legal special, în care principiul egalității între cetățeni, demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, excluderea privilegiilor și discriminării să fie garantate. Totodată, prin această reglementare specială, au fost stabilite comportamentele considerate ca fiind discriminatorii și a fost creat mecanismul prin care orice tip de discriminare să poată fi sancționat și eliminat, dând astfel posibilitatea persoanelor care se consideră discriminate să solicite încetarea manifestărilor discriminatorii și repararea prejudiciului cauzat. Pentru constatarea și sancționarea contravențiilor prevăzute în ordonanță a fost înființat Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, organ de specialitate al administrației publice centrale, în subordinea Guvernului.

Însă, pentru consolidarea și îmbunătățirea cadrului legal pentru prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, pentru asigurarea unei protecții interne efective a dreptului de a nu fi discriminat, a fost necesară modificarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000, prin introducerea unor reglementări clare, coerente, de nivel european, care să conducă la o armonizare a legislației române în materia prevenirii și sancționării discriminării cu prevederile Convenției Europene a Drepturilor Omului, precum și cu principiile jurisprudenței instanței de la Strasbourg.

Modificările propuse urmăresc extinderea criteriilor conform cărora o persoană poate pretinde că a fost discriminată, clarificarea procedurii de lucru a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, a organizării acestuia, a statutului actelor acestui organism. Totodată, se urmărește confirmarea liberului acces la justiție pentru persoanele care se plâng de existența unei discriminări și introducerea principiului partajării sarcinii probei.

Astfel, întrucât varianta în vigoare a legii cuprindea o listă restrictivă a criteriilor de discriminare, s-a propus revizuirea definiției discriminării, prin includerea oricărui criteriu de discriminare, în scopul lărgirii protecției oferite persoanelor, potențiale victime ale discriminării.

Totodată, s-a prevăzut, în vederea clarificării textelor în vigoare și a unificării practicii judecătorești, consacarea, alături de răspunderea contravențională și de răspunderea penală, a răspunderii civile în cazul discriminării. De asemenea, pentru clarificarea competenței Consiliului

Național pentru Combaterea Discriminării, s-a prevăzut că acesta își exercită competențele la sesizarea oricărei persoane fizice sau juridice sau din oficiu.

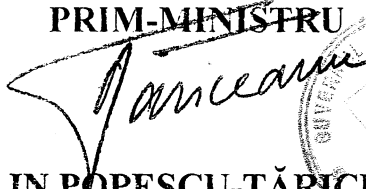
În vederea ameliorării procedurii în fața Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării s-a introdus partajarea sarcinii probei (art.1169 din Codul civil stabilește principiul potrivit căruia ”*cel ce face o propunere înaintea judecării trebuie să o dovedească*”). Având în vedere dificultatea extremă pe care o presupune proba discriminării, pe plan european, s-a ajuns la concluzia că persoana care se pretinde discriminată trebuie ajutată în cursul procedurii, în sensul că ea va trebui să dovedească doar faptele pe care se întemeiază susținerea sa, și nu discriminarea însăși. Această derogare de la principiul *probatio incumbit actori* este cerută de necesitatea transpunerii în legislația română a art.8 din Directiva Consiliului nr. 2000/43/CE privind aplicarea principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de origine rasială sau etnică, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L180 din 19 iulie 2000 și a art. 10 din Directiva Consiliului nr. 2000/78/CE de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L303 din 2 decembrie 2000. Se răspunde astfel mai multor critici formulate de Comitetul European pentru Drepturile Sociale al Consiliului Europei (Conclusions 2002 Roumanie) și de Comisia Europeană împotriva rasismului și intoleranței (Raport).

Procedura propusă, clară și detaliată, care va fi urmată în cazul în care Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este sesizat cu cercetarea unei discriminări, permite eliminarea actualei proceduri, conform căreia erau emise mai multe acte de constatare a discriminării, care puteau fi atacate în instanță în baza unor acte normative diferite.

De asemenea, din perspectiva asigurării liberului acces la justiție (garantat de art. 21 din Constituție) și a dreptului la un proces echitabil (prevăzut de art. 6 par. 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului), s-a introdus prevederea conform căreia introducerea cererii de acordare de despăgubiri la instanța de judecată să nu fie condiționată de sesizarea, de către persoana discriminată, a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. S-a avut în vedere, astfel, practica unor instanțe judecătorești care au respins acțiunile în despăgubiri formulate de persoanele discriminate ca fiind inadmisibile (sau premature introduse) în absența unei sesizări/decizii ale Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare, cu procedura de urgență prevăzută la art.76 alin.(3) din Constituția României, republicată.

PRIM-MINISTRU

CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU

